

Головний редактор

О.О. Тимофєєв

Науковий редактор

О.В. Павленко

Відповідальний редактор

І.П. Мазур

Редактор

І.О. Сидорчук

Редакційна колегія

М.Ю. Антоненко

В.І. Біда

Г.Ф. Білоклицька

А.В. Борисенко

В.Г. Бургонський

Я.Є. Варес

О.П. Весова

Ю.П. Вдовиченко

Ю.В. Вовк

Т.М. Волосовець

Ю.В. Вороненко

І.М. Готь

О.В. Громов

А.Г. Гулюк

О.М. Дорошенко

Ю.Г. Коленко

А.В. Копчак

М.Д. Король

Є.Я. Костенко

В.А. Лабунець

І.Г. Лісова

М.М. Лук'янець

В.Ф. Макєєв

В.П. Неспрядько

З.Р. Ожоган

В.С. Онищенко

В.С. Процик

Н.О. Савичук

А.В. Савичук

Л.Ф. Сідельнікова

В.Я. Скиба

О.К. Толстанов

Н.О. Ушко

П.С. Фліс

Л.О. Хоменко

Л.М. Яковенко

Міжнародна редакційна рада

акад. В.К. Леонтьєв

проф. Зураб Чичуа (Грузія)

prof. Rui P. Fernandes (USA)

проф. А.А. Скагер (Латвія)

проф. Мамука Гогиберидзе (Грузія)

проф. Muin S.A. Tuffaha (Німеччина)

проф. П.А. Леус (Білорусь)

проф. І.К. Луцька (Білорусь)

проф. С.П. Рубнікович (Білорусь)

проф. О.С. Ластовка (Білорусь)

проф. Чингіз Рагімов (Азербайджан)

Відділ маркетингу та реклами

К.В. Кондратець (керівник відділу)

Відділ редакційної підписки та розповсюдження

тел.: 044 230 27 19

тел.: 067 231 41 88

Засновники та видавці

НАЦІОНАЛЬНА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

імені П.Л. Шупика (НМАПО)

ІНСТИТУТ СТОМАТОЛОГІЇ

НАЦІОНАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ

ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

імені П.Л. Шупика (НМАПО)

Громадська організація

«АСОЦІАЦІЯ СТОМАТОЛОГІВ УКРАЇНИ»

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ

ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЬОВИХ ХІРУРГІВ І ХІРУРГІВ-СТОМАТОЛОГІВ

АСОЦІАЦІЯ ЛІКАРІВ-ПАРОДОНТОЛОГІВ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ

ПРОФІЛАКТИЧНОЇ І ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

ТОВ «ЕКСПЕРТ ЛТД»

Рекомендовано

Вченою радою Національної медичної академії

післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика

Протокол №8 від 10.10.2018 р.

Журнал «Сучасна стоматологія» **реферується**

Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України

Адреса редакції:

Україна, 04210, м. Київ-210, а/с 32,

тел./факс: (044) 230 27 19

e-mail: med_expert@ukr.net,

www.dentalexpert.com.ua

Журнал зареєстрований у Міністерстві інформації України.

Свідоцтво про реєстрацію КВ № 15601 – 4073ПР

від 04.09.2009 р.

Журнал видається з вересня 1997 року.

Тираж 7000 екз.

Періодичність виходу — 5 разів на рік.

Підписано до друку 17.10.2018 р.

Статті, надруковані в журналі

«**СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ**», рецензовані.

Передрук матеріалів тільки з письмового дозволу редакції,

посилання на журнал обов'язкове.

Редакція та видавці не несуть відповідальність

за достовірність рекламної інформації.

Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.

Журнал «Сучасна стоматологія»

включений до Переліку наукових фахових видань України

у відповідності з наказом МОН України №1714 від 28.12.2017 р.

Оформити передплату на журнал «СУЧАСНА СТОМАТОЛОГІЯ» Ви можете в усіх відділеннях зв'язку України, а також в агентствах передплати.

Передплатний індекс: 22924.

Editor in Chief

O. Tymofieiev

Science Editor

A. Pavlenko

Managing Editor

I. Mazur

Editor

I. Sidorchuk

Editorial Team

M. Antonenko

V. Beda

G. Beloklitskaya

A. Borisenko

V. Bourgonski

Y. Vares

E. Vesova

Y. Vdovichenko

Y. Vovk

T. Volosovets

Y. Voronenko

I. Got

O. Gromov

A. Gulyuk

E. Doroshenko

Yu. Kolenko

A. Kopchak

M. Korol

E. Kostenko

V. Labunets

I. Lesovaya

M. Lukyanets

V. Makeev

V. Nespryadko

Z. Ozhogan

V. Onishchenko

V. Protsyk

B. Savichuk

A. Savichuk

L. Sidelnikova

V. Skiba

A. Tolstanov

N. Ushko

P. Flis

L. Homenko

L. Yakovenko

International Editorial Team

Acad. V. Leont'ev (Russia)

Prof. Zurab Chichua (Georgia)

Prof. Rui P. Fernandes (USA)

Prof. A. Skager (Latvia)

Prof. Mamuka Gogiberidze (Georgia)

Prof. Muin S.A. Tuffaha (Germany)

Prof. P. Leus (Belarus)

Prof. I. Lutskaya (Belarus)

Prof. S. Rubnikovich (Belarus)

Prof. A. Lastovka (Belarus)

Prof. Chingiz R. Ragimov (Azerbaijan)

Marketing and Advertising Department

K. Kondratets (Head of Department)

Subscription and Distribution

Department

+380 (44) 230 27 19

+380 (67) 231 41 88

Publisher, founder

SHUPYK NATIONAL MEDICAL ACADEMY
OF POSTGRADUATE EDUCATION

DENTISTRY INSTITUTE OF SHUPYK
NATIONAL MEDICAL ACADEMY
OF POSTGRADUATE EDUCATION

UKRAINIAN DENTAL ASSOCIATION

UKRAINIAN ASSOCIATION
OF ORAL AND MAXILLOFACIAL SURGEONS

UKRAINIAN ASSOCIATION
OF PERIODONTISTS

UKRAINIAN ASSOCIATION
OF PROPHYLACTIC
AND CHILDREN'S STOMATOLOGY

«EXPERT LTD» LLC

Recommended by

Scientific Council of SHUPYK NATIONAL MEDICAL ACADEMY
OF POSTGRADUATE EDUCATION
Protocol #8 dated by October 10, 2018.

«SUCHASNA STOMATOLOHIYA» Journal is peer-reviewed by
INSTITUTE FOR INFORMATION RECORDING of UNAS

Publishing office address:

POB 32, Kyiv, Ukraine, 04210

Tel/fax:+38 (44) 230 27 19,

e-mail: med_expert@ukr.net,

www.dentalexpert.com.ua

Registered in Ministry of Information (Ukraine)

Registration Certificate: KB №15601-4073ПЗ

issued on September 04, 2009

The Journal has been published since 1997.

Circulation: 7000.

Publication frequency: 5 Times/Year.

Passed for printing 17.10.2018.

The articles published in «SUCHASNA STOMATOLOHIYA» journal
are refereed.

All material may not be reproduced without the expressed
written consent of the publisher. Pass-through copyright
of «**SUCHASNA STOMATOLOHIYA**» journal is compulsory.

Editorial team and publisher do not bear responsibility
for the reliability of the information published in ad materials.
Advertisers bear responsibility for the advertising content.

The Journal «**SUCHASNA STOMATOLOHIYA**»
is included in the List of Scientific Specialized Editions of Ukraine
according to the order of the Ministry of Education and Science
of Ukraine No. 1714 dated 28.12.2017.

You can subscribe to the journal at any post office in Ukraine

Subscription index: Rus – 22924

УДК 616.314.16/.17-058.234.2]:674(477.85)

О.М. Токар

Аналіз поширеності та структури захворювань тканин пародонту серед осіб, які працюють на підприємстві первинної деревообробної промисловості Чернівецької області

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці, Україна

Мета: аналіз структури захворювань тканин пародонту серед працівників підприємства первинної деревообробної галузі промисловості.

Матеріали та методи. Було обстежено 111 працівників первинної деревообробної галузі промисловості, з них 78 склали основну групу, які мають контакт з несприятливими чинниками виробничого середовища, 33 – контрольну групу.

Результати дослідження. Виявили достовірну залежність вираженості захворювань тканин пародонту від стажу роботи в галузі ($p < 0,05$). Установлено збільшення частоти випадків хронічного генералізованого пародонтиту серед працівників основної групи зі збільшенням стажу роботи.

Висновки. Отже, тривалий контакт з несприятливими чинниками виробничого середовища має значний вплив на виникнення та перебіг захворювань тканин пародонту у працівників.

Ключові слова: захворювання пародонту, несприятливі фактори виробничого середовища, деревообробна промисловість.

Вступ

Рівні професійної захворюваності є основними показниками стану охорони праці в тій чи іншій галузі промисловості в регіоні чи в державі в цілому. Сьогоднішній його стан профспілки оцінюють як критичний [1]. Деревообробна промисловість широко розвинена саме в Чернівецькій області, де за обсягами промислового виробництва займає шосте місце, представлена 36 підприємствами, що становить 15,8 % від загальної кількості підприємств області [2]. Дана галузь промисловості відноситься до сектора галузей з високим ризиком виникнення професійних захворювань, зокрема хронічних стоматологічних захворювань, оскільки передбачає тривалий перманентний вплив на працівників комплексу несприятливих професійно-виробничих факторів: шум і вібрація від роботи обладнання, забруднення повітря деревним пилом, несприятливі мікрокліматичні умови [4]. Особливу увагу привертають тканини пародонту, які характеризуються високою чутливістю до впливу фізичних і хімічних чинників навколишнього середовища [5].

Мета: детальний аналіз поширеності та структури захворювань тканин пародонту серед працівників первинної деревообробної галузі промисловості залежно від стажу роботи на підприємстві.

Матеріали та методи

Об'єктом проведення дослідження вибрали 111 працівників підприємств первинної деревообробної промисловості Чернівецької області різного віку та статі, з різним стажем роботи в даній галузі. Для аналізу захворюваності тканин пародонту всі обстежені були розділені на основну та контрольну групи спостереження. Основна група складається із 78 працівників, які у процесі своєї професійної діяльності мають тривалий контакт з несприятливими чинниками виробничого середовища. До контрольної групи віднесли 33 особи,

професійна діяльність яких не пов'язана із впливом шкідливих факторів первинної деревообробної промисловості. Для більш детального аналізу структури захворювань тканин пародонту залежно від стажу роботи всіх працівників розділили на чотири групи: перша група – зі стажем роботи до 5 років ($n = 32$), друга – 6–10 років ($n = 25$), третя – 11–25 ($n = 32$), четверта – більше 26-ти років ($n = 22$). Для діагностики захворювань тканин пародонту ми провели клінічне обстеження працівників, аналіз показників пародонтальних індексів і рентгенологічне дослідження. При аналізі структури захворювань тканин пародонту користувалися класифікацією М.Ф. Данилевського.

Статистичну обробку отриманих результатів проводили за допомогою програмного забезпечення – табличного процесора «Microsoft Excel» у пакета прикладних програм «Statistica» v. 10.0 StatSoft, USA. Оцінку вірогідності розходження середніх величин проводили за допомогою парного t -критерію Стьюдента. Результати вважали статистично достовірними при значенні $p < 0,05$.

Результати дослідження та їх обговорення

Виявлено тенденцію до розвитку захворювань тканин пародонту зі збільшенням стажу роботи на підприємстві первинної деревообробної промисловості та зростанням тривалості контакту з несприятливими чинниками виробничого середовища, що відображалось у значеннях кожного з використаних пародонтальних індексів (табл. 1).

У структурі захворювань тканин пародонту серед працівників первинної деревообробної промисловості переважає хронічний катаральний гінгівіт (основна група – 53,85 %, контрольна – 66,67 %). Хронічний генералізований пародонтит різних ступенів важкості розповсюданий на другому місці (основна група – 37,18 %, контрольна – 18,18 %). Пародонтоз був діагностований у 5,12 % працівників основної групи та у 3 % контрольної.

Значення пародонтальних індексів залежно від стажу роботи

Показник	Значення індексів, Ме				Рівень значущості відмінності між групами, р
	0–5 (n = 32)	6–10 (n = 25)	11–25 (n = 32)	26 і більше (n = 22)	
Комплексний пародонтальний індекс	2,05 ^{#s^} (1,50 to 2,80)	3* (2,20 to 3,845)	2,5* (2,105 to 3,390)	2,925* (2,40 to 3,70)	< 0,001
Індекс_PMA	44 ^{#^} (33,0 to 52,45)	56,3* (46,4 to 70,075)	48,8 (46,15 to 67,25)	64* (54,1 to 75,0)	<0,001
Індекс кровоточивості	1,33 ^{#^} (1,0 to 1,75)	2* (1,50 to 2,702)	1,93 (1,33 to 2,0)	2,16* (2,0 to 2,67)	<0,001
Індекс_CRITN	1,56 [^] (1,175 to 1,76)	1,76 (1,472 to 2,113)	1,725 (1,49 to 1,98)	1,87* (1,66 to 2,14)	0,01

Рис. 1. Структура захворювань тканин пародонту серед працівників.

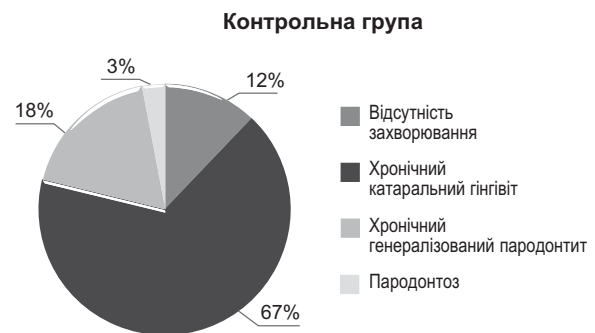

Рис. 2. Структура захворювань тканин пародонту серед працівників.

Відсутність будь-яких патологічних змін у тканинах пародонту була встановлена у 3,8 % основної групи та у 12,12 % контрольної (рис. 1).

Значне переважання частки хронічного генералізованого пародонтиту серед працівників основної групи свідчить про більшу вираженість патологічних змін у тканинах пародонту під тривалим впливом несприятливих факторів виробничого середовища.

Проаналізувавши структуру захворювань тканин пародонту залежно від стажу роботи працівників, виявили переважання хронічного катарального гінгівіту при стажі роботи до 5-ти років як в основній, так і в контрольній групі (рис. 2).

У працівників основної групи зі стажем роботи більше 5-ти років виявили тенденцію до збільшення частки хронічного генералізованого пародонтиту й, відповідно, зменшення частки хронічного катарального гінгівіту. У контрольній групі спостереження переважання хронічного катарального гінгівіту залишалися стабільними при будь-якому стажі роботи. Таку тенденцію можна пояснити тривалим впливом несприятливих чинників виробничого середовища на перебіг і вираженість захворювань тканин пародонту у працівників

Основна і контрольна групи, стаж роботи, роки

Рис. 3.

основної групи. Пародонтоз діагностували у 5 % основної та 3 % контрольної груп, однак суттєвої відмінності у працівників з різним стажем роботи не виявили.

ЛІТЕРАТУРА

- Levchuk K.O., Kopyl O.V. Vyrobnychyi travmatyzm v Ukraini: prychny ta shliakhy zapobihannya [Occupational injuries in Ukraine. Ways of prevention]. Zbirnyk naukovykh prats Dniprodzerzhynskoho derzhavnoho tekhnichnoho universytetu // Tekhnichni nauky. 2016; 1: 208–14 [in Ukrainian].
- Рилев С.В., Рошило В.І., Боднар Р.О. Окремі аспекти функціонування та розвитку деревообробної промисловості Буковини // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки; 2: 90–96.
- Melinda R. Mylek, Jacki Schirmer. Beyond physical health and safety: supporting

the wellbeing of workers employed in the forest industry. Forestry: An International Journal of Forest Research. 2015; 88 (4): 391–406.

- Suchomel J., Belanova K., Štollmann V. Analysis of Occupational Diseases Occurring in Forestry and Wood Processing Industry in Slovakia // Drvna industrija. – 2011; 62: 219–228.
- Батіг В.М. Особливості клінічного перебігу, лікування та профілактики захворювань пародонта у працівників промисловості хімії органічного синтезу [автореферат]. – Львів; 2012. – 20 с.

Анализ распространенности и структуры заболеваний тканей пародонта среди лиц, работающих на предприятии первичной деревообрабатывающей промышленности Черновицкой области

О.М. Токарь

Цель: анализ структуры заболеваний тканей пародонта среди работников предприятия первичной деревообрабатывающей отрасли промышленности.

Материалы и методы. Были обследованы 111 работников первичной деревообрабатывающей отрасли промышленности, из них 78, имеющих контакт с неблагоприятными факторами производственной среды, составили основную группу, 33 – контрольную группу.

Результаты исследования. Мы обнаружили достоверную зависимость выраженности заболеваний тканей пародонта от стажа работы в отрасли ($p < 0,05$). Установлено повышение частоты случаев хронического генерализованного пародонтита среди работников основной группы с увеличением стажа работы.

Выводы. Длительный контакт с неблагоприятными факторами производственной среды имеет значительное влияние на возникновение и течение заболеваний тканей пародонта у работников.

Ключевые слова: заболевания пародонта, неблагоприятные факторы производственной среды, деревообрабатывающая промышленность.

Analysis of the prevalence and structure of periodontal tissue diseases among persons working in the enterprise of the primary woodworking industry of Chernivtsi region

O. Tokar

Purpose: analysis of the structure of periodontal tissue diseases among the employees of the primary woodworking industry enterprise.

Materials and methods. 111 employees of the primary woodworking industry were examined, 78 of them were the main group, having contact with unfavorable factors of the production environment, 33 - the control group.

Results of the study. We found a significant dependence of the severity of periodontal tissue diseases on the length of work in the industry ($p < 0.05$). An increase in the incidence of chronic generalized periodontitis among workers in the main group was found with an increase of work experience.

Conclusions. Therefore, prolonged contact with unfavorable factors in the production environment has a significant impact on the emergence and progression of periodontal tissue diseases in workers.

Key words: periodontal disease, unfavorable factors of the production environment, woodworking industry.

О.М. Токар – асистент кафедри терапевтичної стоматології ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет».

Адреса: м. Чернівці, вул. Марка Вовчка, 2.

НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ • НОВИНИ

ИССЛЕДОВАНИЕ ПОДТВЕРДИЛО БЕЗОПАСНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ АНЕСТЕЗИИ С АДРЕНАЛИНОМ У СТОМАТОЛОГИЧЕСКИХ ПАЦИЕНТОВ С СЕРДЕЧНОЙ НЕДОСТАТОЧНОСТЬЮ

Возможно ли проведение местного обезболивания раствором с адреналином для стоматологического лечения взрослых пациентов с симптомами сердечной недостаточности? Этот вопрос лег в основу исследования группы ученых из Бразилии.

В ходе работы 72 участника методом случайной выборки разделили на две группы: половине ввели анестезию с адреналином, второй половине – без адреналина. Авторы не отметили различий в лечении и состоянии больных обеих групп, за исключением того, что участники группы без адреналина чаще отмечали болевые ощущения в ходе процедуры.

«Использование местной анестезии раствором лидокаина с адреналином не представляет угрозы для больных с сердечной недостаточностью», – говорят ученые.

Двойное слепое рандомизированное контролируемое исследование было проведено д-м Серхио Куарежма из кардиологического института университета Сан-Паулу.

Вопрос применения местного обезболивания с сосудосуживающим средством остается спорным из-за потенциальных негативных сердечно-сосудистых последствий. Как отмечают исследователи, они впервые изучили применение лидокаина с или без адреналина при обезболивании стоматологических больных с диагностированной сердечной недостаточностью.

В ходе эксперимента 72 участникам назначили операцию по удалению зубов либо проведение реставрации зуба. Методом случайной выборки участники попали в две группы обезболивания: с и без добавления адреналина к раствору лидокаина.

После анестезии у пациентов обеих групп отмечалось существенное повышение систолического и диастолического АД. При этом максимальная ЧСС существенно снизилась. Тем не менее у участников групп исследования не отмечали существенных различий в уровне АД, ЧСС, аритмии. Единственное, участники контрольной группы отметили более выраженные боли.

Авторы не выявили недостатков работы, которые могли бы повлиять на итоговые результаты и пришли к выводу, что применение местной анестезии с адреналином не вызывает негативных последствий со стороны сердечно-сосудистой системы.

«Больные с сердечной недостаточностью могут переносить анестезию с адреналином в ходе стоматологической процедуры без риска для здоровья, при этом преимущества анестезии с адреналином широко известны», – пишут авторы.

www.dentalexpert.com.ua